

ÎN C H E I E R E

10 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de către Tudor Pînzari, reprezentat de avocatul Iurie Mihalache,

la acțiunea în contencios administrativ depusă de către Tudor Pînzari împotriva Consiliului raional Căușeni, Președintelui raionului Căușeni și Comisiei speciale pentru selectarea persoanelor care solicită indemnizații unice, persoană terță Ministerul Finanțelor cu privire la anularea actului administrativ, obligarea emiterii actului administrativ favorabil și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 26 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de către Tudor Pînzari împotriva hotărârii din 26 august 2020 a Judecătoriei Căușeni, sediul central,

constată:

La data de 10 iulie 2018 Tudor Pînzari a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Consiliului raional Căușeni, Președintelui raionului Căușeni și Comisiei speciale pentru selectarea persoanelor care solicită indemnizații unice, prin care a solicitat anularea deciziei Comisiei speciale pentru selectarea persoanelor care solicită indemnizații unice nr. 3 din 29 mai 2018 „Cu privire la acordarea indemnizației unice dlui Tudor Pînzari”, obligarea emiterii actului administrativ favorabil și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că a depus titlul executoriu nr. 2-378/2013 din 25 martie 2013 privind asigurarea sa cu spațiu locativ în conformitate cu normele și condițiile stabilite de legislația în vigoare la Primăria orașului Căușeni

Primăria orașului Căușeni cu suportul Consiliului raional și al Președintelui raionului Căușeni a întreprins toate măsurile întru executarea hotărârii Judecătoriei Căușeni, care a devenit definitivă și irevocabilă la data de 01 octombrie 2014.

Astfel, în anul 2017 hotărârea Judecătoriei Căușeni din 25 martie 2013 a fost executată, însă spațiul locativ pe care l-a primit necesita o reparație foarte costisitoare, iar cu ajutorul organizației obștești „HYDE PARC” a efectuat o parte

din lucrări, iar banii colectați nu au fost suficienți pentru finisarea lucrărilor preconizate.

Reclamantul a menționat că din cauză că frontoanele la casă sunt vechi și putrede, iarna a nins în podul casei, iar la topirea zăpezii s-a inundat podul casei și apa a curs în odăi și în mai multe locuri a căzut tavanul casei, iar din lipsa lemnului pentru foc, iarna a înghețat de frig în casă.

A susținut că, numai datorită ajutorului acordat de către președintele raionului Căușeni a supraviețuit iarna.

La data de 02 mai 2018 a depus o cerere către Comisia specială pentru acordarea indemnizației unice, instituită de către Consiliul raional Căușeni, prin care a solicitat să i se acorde o indemnizație unică în sumă de 41 000 lei, pentru restaurarea casei sale vechi din orașul Căușeni, conform Regulamentului cu privire la acordarea indemnizațiilor unice pentru construcția unei case individuale, ori locuințe cooperatiste, sau procurarea spațiului locativ, sau restaurarea caselor vechi unor categorii de cetățeni, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 836 din 13.09.2010.

Prin scrisoarea nr. 20/5 din 06 iunie 2018, semnată de către președintele raionului Căușeni, a fost informat că Comisia specială pentru acordarea indemnizației unice i-a refuzat în satisfacerea cererii.

Reclamantul consideră decizia comisiei speciale ilegală și neîntemeiată, ori lit. d) art. 13 din Legea cu privire la veterani nr. 190-XV din 08 mai 2003, prevede că protecția socială a veteranilor presupune realizarea unui sistem de măsuri pentru crearea condițiilor care le-ar asigura bunăstarea economică și confortul moral, le-ar acorda drepturi și facilități suplimentare exprimate prin acordarea, procurarea, construirea și întreținerea locuințelor, iar în conformitate cu pct. 4, subpunct 3), lit. b) din Regulamentul cu privire la acordarea indemnizațiilor unice pentru construcția unei case individuale ori a unei locuințe cooperatiste, sau procurarea spațiului locativ, sau restaurarea caselor vechi unor categorii de cetățeni, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 836 din 13.09.2010, sunt în drept să beneficieze de indemnizații pentru construcția unei case individuale ori a unei locuințe cooperatiste, sau procurarea spațiului locativ, în cuantum de 50 la sută din mărimea indemnizației unice stabilite pentru construcția unei case individuale sau a unei locuințe cooperatiste, sau procurarea spațiului locativ (până la 41 mii lei), participanții la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova.

A invocat că în conținutul deciziei Comisiei speciale pentru selectarea persoanelor care solicită indemnizații unice nr. 3 din 29 mai 2018 nu este indicat motivul și temeiul de drept în baza cărui i s-a refuzat în acordarea indemnizației unice în sumă de 41 000 lei, pentru restaurarea casei sale vechi din orașul Căușeni.

Consideră că președintele raionului Căușeni, reieșind din atribuțiile sale funcționale, nu a fost în drept ca în scrisoarea adresată reclamantului să interpreteze decizia Comisiei speciale pentru selectarea persoanelor care solicită indemnizații unice nr. 3 din 29 mai 2018, invocând prevederile pct. 4 din Regulamentul cu privire la acordarea indemnizațiilor unice pentru construcția unei case individuale ori a unei locuințe cooperatiste, sau procurarea spațiului locativ, sau restaurarea caselor vechi

unor categorii de cetățeni, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 836 din 13.09.2010.

Reclamantul a menționat că până în prezent nu a beneficiat de o indemnizație unică în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 836 din 13.09.2010.

Prin încheierea din 03 februarie 2020 a Judecătorei Căușeni, sediul central s-a atras în proces în calitate de persoană terță Ministerul Finanțelor. (f.d. 118-123, vol. I)

Prin hotărârea din 26 august 2020 a Judecătorei Căușeni, sediul central s-a respins acțiunea depusă de către Tudor Pînzari împotriva Consiliului raional Căușeni, Președintelui raionului Căușeni și Comisiei speciale pentru selectarea persoanelor care solicită indemnizații unice, persoană terță Ministerul Finanțelor cu privire la anularea actului administrativ, obligarea emiterii actului administrativ favorabil și încasarea cheltuielilor de judecată ca fiind neîntemeiată. (f.d. 168, 181-191, vol. I)

La data de 14 septembrie 2020, cu respectarea termenului prevăzut la articolul 232 din Codul administrativ, Tudor Pînzari a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 26 august 2020 a Judecătorei Căușeni, sediul central, iar la data de 19 noiembrie 2020 a depus motivarea apelului.

Prin decizia din 26 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de apel înaintat de către Tudor Pînzari împotriva hotărârii din 26 august 2020 a Judecătorei Căușeni, sediul central. (f.d. 230, 231-246, vol. I)

Instanța de fond și instanța de apel au reținut că potrivit titlului executoriu nr. 2-378/2013 eliberat la 25 martie 2013 de către Judecătoria Căușeni s-a hotărât obligarea Consiliului și Primăriei or. Căușeni să-l includă pe Tudor Pînzari în lista cetățenilor, luați la evidență ca persoane ce au nevoie de îmbunătățirea condițiilor de locuit, în rândul prioritar – categoria veteranilor de război, participanți la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova, conform situației de la data depunerii cererii – 25 august 2004 și cu respectarea rândului, să-l asigure cu spațiu locativ în conformitate cu normele și condițiile stabilite de legislația în vigoare. S-a obligat Consiliul și Primăria orașului Căușeni să-i elibereze lui Tudor Pînzari un certificat în atestarea faptului includerii lui în rândul solicitanților de a primi spațiu locativ din contul fondului locativ public al Primăriei orașului Căușeni, cu indicarea în care rând și sub care număr este inclus.

Potrivit Deciziei nr. 5/3.3 din 30 iunie 2017 emisă de către Consiliul raional Căușeni s-a dispus alocarea sumei de 100 000 lei pentru acordarea ajutorului material unic lui Tudor Pînzari pentru procurarea spațiului locativ, reclamantul fiind ulterior înscris în calitate de proprietar în Registrul bunurilor imobile.

La data de 29 mai 2018 Comisia specială pentru selectarea persoanelor care solicită indemnizații unice a emis Decizia nr. 3 cu privire la acordarea indemnizației unice dlui Tudor Pînzari, prin care i s-a refuzat în acordarea indemnizației unice lui Tudor Pînzari în sumă de 41 000 lei, pentru restaurarea casei sale vechi din orașul Căușeni.

Atât instanța de fond, cât și în instanța de apel, cu certitudine au stabilit că decizia nr. 3 din 29 mai 2018 „Cu privire la acordarea indemnizației unice Dlui Pînzari Tudor Aurel” emisă de Comisia specială pentru selectarea persoanelor care solicită indemnizații unice este una legală și întemeiată.

Luând în considerație faptul că, în temeiul deciziei nr. 5/3.3 din 30 iunie 2017, emisă de către Consiliul raional Căușeni, Tudor Pînzari a beneficiat deja de indemnizație unică pentru procurarea casei, acesta nu mai poate beneficia, în mod repetat de o asemenea indemnizație, fapt care rezultă din pct. 2 din Regulamentul cu privire la acordarea indemnizațiilor unice pentru construcția unei case individuale ori a unei locuințe cooperatiste, sau procurarea spațiului locativ sau restaurarea caselor vechi unor categorii de cetățeni, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 836 din 13.09.2010, care expres statuează că dreptul pentru obținerea indemnizațiilor unice se acordă doar o singură dată.

La data de 22 iunie 2021 Tudor Pînzari, reprezentat de avocatul Iurie Mihalache, a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 26 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei atacate și a hotărârii din 26 august 2020 a Judecătoriei Căușeni, sediul central, cu emiterea unei noi decizii, prin care să fie admisă acțiunea integral.

În motivarea recursului reprezentantul recurentului a indicat că instanța de apel a respins în mod neîntemeiat apelul, a comis un șir de încălcări, fiind soluționată greșit cauza, a apreciat în mod arbitrar probele.

Reprezentantul recurentului a menționat că Tudor Pînzari nu a beneficiat de o indemnizație unică în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 836 din 13.09.2010, iar ajutorul material care i s-a acordat a fost strict îndreptat la executarea titlului executoriu nr. 2-378/13 din 25 martie 2013 privind asigurarea cu spațiu locativ în conformitate cu normele și condițiile stabilite de legislația în vigoare.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța constată că se încadrează în prevederile articolului 245 din Codul administrativ.

În conformitate cu articolul 245 alin.(1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 26 mai 2021.

Tudor Pînzari, reprezentat de avocatul Iurie Mihalache, a depus recurs motivat la data de 22 iunie 2021, fiind respectat termenul instituit de legiuitor în art. 245 din Codul administrativ.

Decizia motivată a fost notificată lui Tudor Pînzari la data de 10 august 2021, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție a scrisorii recomandate anexat la materialele cauzei nr. DS8003421768AS. (f.d. 249, vol. I)

La data de 25 august 2021, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Consiliului raional Căușeni, Președintelui raionului Căușeni, Comisiei speciale pentru selectarea persoanelor care solicită indemnizații unice și Ministerului Finanțelor copia recursului motivat declarat de către Tudor Pînzari, reprezentat de avocatul Iurie Mihalache. (f.d. 3, vol. II)

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de către Tudor Pînzari, reprezentat de avocatul Iurie Mihalache, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului

civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o

anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către Tudor Pînzari, reprezentat de avocatul Iurie Mihalache.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de către Tudor Pînzari, reprezentat de avocatul Iurie Mihalache, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh